

MUHU VALLA 2023. AASTA MAJANDUSAASTA ARUANNE

Nimetus	Muhu Vallavalitsus 75018710
Aadress	Muhu vald Liiva küla Saare maakond
Telefon	45 30 672
E-post	vald@muhi.ee
Interneti kodulehekülje aadress	www.muhi.ee
Majandusaasta algus	01.01.2023
Majandusaasta lõpp	31.12.2023
Audiitor	Audiitorbüroo ELSS OÜ

Sisukord

MUHU VALLA 2023. AASTA TEGEVUSARUANNE	4
Muhu vald kui kohaliku omavalitsuse üksus.....	4
Ülevaade Muhu Vallavalitsuse tähtsamatest finantsnäitajatest	6
Ülevaade üldisest majanduskeskkonnast.....	7
Ülevaade arengukava täitmisest	8
Arengusuunad järgnevateks aastateks	12
RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE	13
Bilanss	13
Tulemiaruanne.....	14
Rahavoogude aruanne	15
Netovara muutuste aruanne	16
Eelarve täitmise aruanne 2023. aastal	17
Lisa 1 Raamatupidamise aastaaruande koostamisel kasutatud arvestuspõhimõtted	19
Lisa 2 Raha ja selle ekvivalendid	23
Lisa 3 Maksu-, lõivu- ja trahvinõuded ning trahvitulud.....	23
Lisa 4 Muud nõuded ja ettemaksed.....	24
Lisa 5 Osalused sihtasutustes ja sidusettevõtetes	24
Lisa 6 Pikaajalised finantsinvesteeringud	25
Lisa 7 Kinnisvarainvesteeringud	26
Lisa 8 Materiaalne põhivara	27
Lisa 9 Võlad tarnijatele ja töövõtjatele.....	30
Lisa 10 Muud kohustised ja saadud ettemaksed.....	31
Lisa 11 Laenukohustise jaotus järelejäänud tähtaja järgi	32
Lisa 12 Kaupade ja teenuste müük.....	35
Lisa 13 Saadud toetused	36
Lisa 14 Muud tulud	39
Lisa 15 Antud toetused.....	40
Lisa 16 Tööjõukulud	41
Lisa 17 Majandamis- ja muud kulud	42
Lisa 17a Finantstulud ja –kulud	44
Lisa 18 Seotud osapooltega tehtud tehingud	44
Lisa 19 Selgitused eelarve täitmise aruande kohta.....	45

MAJANDUSAASTA ARUANDE ALLKIRI 47

MUHU VALLA 2023. AASTA TEGEVUSARUANNE

Muhu vald kui kohaliku omavalitsuse üksus

Muhu vald hõlmab suuruselt Eesti kolmanda saare Muhu ning seda ümbritsevad laiud. Valla pindala on kokku 207,9 km². Muhu on Saaremaaga püsiühenduses Väikese väina tammiga, mandrist eraldab Muhu saart keskmiselt 7 km laiune Suur väin.

Valla rahvastikuregistri järgne rahvaarv seisuga 1. jaanuar 2023. a oli 2080, sh on püasiaustusega väikesaarte hulka loetaval Kesse laiul 9 elanikku ja Viirelaiul 7 elanikku. 2024. a alguses oli elanike arv 2085. Loomulik iive oli 2023. a jätkuvalt negatiivne.

Muhus on 52 küla ja valla keskses Liiva külas elab 145 elanikku. Üle 100 elaniku elab veel Hellamaa, Kallaste, Linnuse ja Nõmmküla külas.

Suurimaks tööandjaks on vald oma hallatavate asutustega.

Muhu vallavalitsuse koosseis:

Allüksuse nimetus	Töötajate keskmine arv 2023 (taandatud täistööajale)	Töötasude brutosumma 2023
1.Muhu Põhikool (k. a spordihall)	32,13	616 345
2.Vallavalitsus	11,13	258 143
3.Lasteaed	16,91	293 305
4.Sotsiaalne kaitse	1,0	11 732
5.Kommunaalamet	6,83	82 941
6.Muuseum	5,03	62 802
7.Hellamaa Külakeskus	2,28	31 166
8.Raamatukogud	1,78	30 571
9.Noortekeskus	2,75	40 063
10.Volikogu	0,50	10 380
KOKKU MUHU VALLAVALITSUS	80,34	1 437 448

Keskmine brutopalk kuus oli 2023. aastal **1 491** eurot ja 2022. aastal **1 234** eurot.

Muhu tehnilise taristu hulka kuuluvad teed, sadamad, joogi-ja reovee- ning kaugküttesüsteemid, elektri- ja sidevõrgud. Muhu vallas oli 2023. a seisuga 80,4 km riigimaanteed (nendest 76 km mustkattega), 135,8 km vallateid ja lepinguga avalikus kasutuses olevaid erateid ning 4,5 km avaliku kasutusega RMK metsateid.

Omavalitsusüksuse ülesanded ja pädevus on sätestatud kohaliku omavalitsuse korralduse seaduses (KOKS § 6). Muhu vald otsustab ja korraldab neid kohaliku elu küsimusi, mis on talle pandud seadustega või ei ole seadusega antud kellegi teise otsustada ja korraldada. Valla täita on riiklikud kohustised, mis on talle pandud seadustega või mis tulenevad selleks volitatud riigiorgani ja Muhu valla vahelistest lepingust.

Muhu valla ülesanneteks on: korraldada Muhu vallas sotsiaalabi ja –teenuseid, noorsootööd, elamu- ja kommunaalmajandust, veevarustust ja kanalisatsiooni, territoriaalplaneerimist ning valla teede korrashoidu. Samuti korraldada valla koolieelse lasteasutuse (Muhu Lasteaed **Munuke**), põhikooli (Muhu Põhikool koos spordihalliga), raamatukogude (Liiva ja Hellamaa), Hellamaa Külakeskuse, Muhu Muuseumi, Muhu Noortekeskuse ülalpidamist. Hooldekoduteenuse osutamist teostab Muhu vald läbi Muhu Hooldekeskuse SA, mille üks asutajaliige Muhu vald on.

2023. aasta jaanuaris õppis Muhu Põhikoolis 116 õpilast ja septembris 132 õpilast. Muhu Põhikoolis töötab 23 õpetajat. 2024.aasta jaanuaris õpib Muhu Põhikoolis 133 õpilast.

2023. aastal oli Muhu Lasteaias avatud 4 rühma – 1 sõimerühm ja 3 aiarühma. Laste keskmine arv lasteaias oli 62.

Kokku oli kohaloleku päevi 2023.aastal 8 914, mis on 391 päeva rohkem kui 2022.aastal. Keskmine toidupäeva maksumus oli 5,53 eurot, millest 1.00 euro maksis lapsevanem. Lasteaias töötab 8 õpetajat ja 4 õpetaja abi, lisaks tugispetsialistid (logopeed, eripedagoog).

Muhu Noortekeskus on avatud noortekeskuse põhimõttel tegutsev vaba aja veetmise koht 7-26 aastastele noortele, mille eesmärgiks on luua Muhu noortele võimalused ja tingimused vaba aja sisustamiseks ning arendavateks tegevusteks.

Liiva Raamatukogul oli 2023. a lugejaid 374, raamatute ja perioodika laenutuste arv oli 8 702.

Hellamaa Raamatukogu 2023. a registreeritud lugejate arv oli 231 ja laenutuste arv 5 136.

Hellamaa Külakeskus on avatud kõigile valla elanikele ja ettevõtetele oma ürituste korraldamiseks. Jätkuvalt kasutavad külakeskuse ruume käsitööringid ja pensionäride ühendus „Käekoatsad“. Külakeskuse juurde on moodustatud Muhu-Hellamaa Maanaiste selts, mis tegeleb käsitöö, kodunduse, kokanduse ja koduloo edendamisega.

Muhu Muuseumi külastajate arv 2023. aastal oli 11 179, võrdlusena 2022.aastal oli 10 845. Muuseum jätkas museaalide digiteerimisega vastavalt kavale, esitles 15 hooajalist ja 5 püsinäitust, korraldas 18 kultuurisündmust, viis läbi 13 erinevat haridusprogrammi ja 95 giidituuri.

Muuseum avaldas 11 teadusartiklit raamatutes ja ajakirjanduses ja tegi 8 ettekannet teaduspäevadel, lisaks intervjuusid raadiole ja ajalehtedele.

Omatrükistena ilmusid trükised „Vabaküla Koguva“ ja kodulooline raamat „Hellamaa ja Võlla asundus“.

Spordiringid tegutsesid Muhu Spordihallis. Aktiivsem osavõtt oli võrkpallitreeningutest. Aktiivselt tegutsesid lauatennise harrastajad ning kasutati jõusaali. Kord nädalas on muhulastel võimalus käia valla bussiga Leisis ujumas.

Aktiivselt tegutsevad Muhus erinevad MTÜ d ja külaseltsid, milliseid registri andmetel on üle 50. Vald toetas jätkuvalt läbi seltsitegevuse korra ja selleks vallaelarves ettenähtud vahendite abil ühisürituste läbiviimist ja küla rajatiste parendamist.

Ülevaade Muhu Vallavalitsuse tähtsamatest finantsnäitajatest

	2023	2022	2021	2020	2019
Bilansi näitajad					
Varad aasta lõpus	7 170 839	7 061 782	6 862 174	6 819 394	8 534 901
Kohustised aasta lõpus	789 367	768 585	879 688	1373793	1549194
Netovara aasta lõpus	6 381 472	6 293 197	5 982 486	5 445 601	6 985 707
Tulemiaruaude näitajad					
Tegevustulud	4 314 272	3 958 761	3 886 032	3 223 340	3 721 601
sh. tulud, millest on maha arvatud sihtfinantseerimine	3 154 658	2 729 866	2 462 154	2 225 941	2 172 566
Tegevuskulud	4 208 873	3 632 309	3339469	4751524	3068708
Tulem	86 231	310 711	536 885	-1540 106	643 530
Muud näitajad					
Põhivara investeringute maht	625 977	1 038 730	902 316	237 382	1 780 971
Likviidsus*	0,57	0,93	1,86	1,08	0,19
Lühiajaline maksevõime**	1,52	1,80	2,87	1,78	1,30
Kohustiste osakaal varadest (varad/kohustised)	9,08	9,19	7,80	4,96	5,51

Laenukohustiste osakaal varadest (varad/laenud)	13,3	11,65	10,03	7,40	5,99
Põhitegevuse tulem***	712 486	595 082	716 743	698 846	542 571
Netovõlakooormus****	438 427	393 296	318 870	646 724	1 346 691

*Likviidsus - likviidsed varad / lühiajalised kohustised

**Lühiajaline maksevõime - käibevara / lühiajalised kohustised

***Põhitegevuse tulem – põhitegevuse tulude ja kulude vahe, täpsem arvestusmetoodika on kehtestatud vastavalt KOFS § 32 lõikele 4 rahandusministri määrusega; piirmäär on vastavalt KOFS § 33 null (st. ei tohi olla negatiivne)

****Netovõlakooormus – KOFS § 34 alusel arvestatud kohustiste ja KOFS § 36 alusel arvestatud likviidsete varade vahe, täpsem arvestusmetoodika on kehtestatud vastavalt KOFS § 32 lõikele 4 rahandusministri määrusega; piirmäär 2023. aastal on 100% põhitegevuse tuludest. Muhu Vallavalitsuse netovõlakooormuse % 2023. a lõpus oli 10,38 ja 2022. a lõpus oli 11,05.

Ülevaade üldisest majanduskeskkonnast¹

Eesti SKP kahanes mullu neljandas kvartalis aastavõrdluses 2,7% ja võrreldes kolmanda kvartaliga sesoonselt ja kalendaarselt korrigeerituna 0,7%. 2023. aasta kokkuvõttes oli majanduslangus 3%. Seega langes majandus teist aastat järjest. Kuigi vähenenud on valdava osa tegevusalade lisandväärtus, tuleb peamine osa viimase kahe aasta majanduslangusest energeetika, töötleva tööstuse ning veonduse ja laonduse tegevusalalt.

Kui tööjõu-uuringu järgi kasvas hõive Eesti ettevõtetes ja asutustes neljandas kvartalis aastavõrdluses 2,2% ja suurenes ka eelneva kvartaliga võrreldes, siis registriandmed viitavad jätkuvale hõive kahanemisele. Tööjõus osales (ehk kas otsis aktiivselt tööd või oli tööga hõivatud) 2023. aasta viimases kvartalis 73,7% 15–74-aastastest.

Pangad muutsid 2022. ja 2023. aasta alguses laenustandardeid ja -tingimusi karmimaks, kuid vaatamata pikaks veninud majanduslangusele pole neid viimastel kvartalitel enam muudetud. Hinnakasvu kiirenemist põhjustasid käesoleva aasta alguses maksutõusud. Jaanuaris tõusis käibemaksu määr 20%-lt 22%-ni. Tarbijahindade aastakasv on viimastel kuudel muutunud heitlikuks, kõikides 4–5% vahemikus. Hinnakasvu hoiab üleval aastatagune madal

¹ Allikas: Rahapoliitika ja Majandus 2024/1 https://haldus.eestipank.ee/sites/default/files/2024-03/rpm2024-1_est.pdf

võrdlusbaas, mil kehtisid veel energiatoetused. Majapidamiste rahaline olukord ja säästmisvõime on hakanud siiski tasapisi paranema, taastumine võtab aega. Hoiused on taas natuke kasvanud, aastaga 5%, kuid nende kasvutempo jääb selgelt alla pikaajalisele tasemele ja kasv pole väga laiapõhjaline, s.t kasvavad eelkõige vaid väga suured hoiused.

Keskmine palk ulatus neljandas kvartalis 1904 euroni; selle kasv aeglustus kolmanda kvartali 10,5%lt 9,7%ni.

2023. aastal valitsemissektori eelarvepositsioon halvenes 2022. aastaga võrreldes. Kui 2023. aasta kolme esimese kvartali lõpuks ulatus valitsemissektori eelarvepuudujääk 578 miljoni euroni ehk 1,5%ni SKPst, siis neljandas kvartalis suurenes puudujääk 701 miljoni euro võrra, mis tähendas, et valitsemissektor toetas majandust rohkem kui eelnevatel kvartalitel ning aasta kokkuvõttes ulatus eelarvepuudujääk 1,28 miljardi euroni ehk 3,4%ni SKPst.

Töjõumaksude laekumine on kuude jooksul aeglustunud, samas hoogustus võrreldes kolmanda kvartaliga tarbimismaksude laekumise aastakasv. Kui kolmandas kvartalis vähenes käibemaksu ja aktsiiside laekumine aasta varasemaga võrreldes vastavalt 0,3% ja 1,3%, siis eesootava käibemaksumäära ja alkoholi aktsiisimäärade tõusu toel kiirenes neljandas kvartalis käibemaksu ja aktsiiside laekumise aastakasv vastavalt 5,5 ja 10,3%ni.

Töötuse näitajad vallas ja maakonnas

Töötus Muhu vallas on võrreldes 2022. aastaga vähenenud. 2023. aasta lõpu seisuga on Muhu vallas 38 töötut, 2022. aastal oli 45 töötut. Muhus toimetulekutoetust saavate perede arv on tõusnud 8-le ja suurenenud on toetuse maksmise sagedus (42-lt 46-le) - toetust sai keskmiselt 3,8 leibkonda kuus (2022. aastal oli vastav number 3,5 leibkonda).

Ülevaade arengukava täitmisest

Muhu Vallavolikogu 15. augusti 2019. a määrusega nr 36 kinnitati Muhu valla arengukava 2019-2030 ja arengukava tegevuskava. Tegevuskava täpsustused kinnitati Muhu Vallavolikogu 21. septembri 2022. a määrusega nr 15.

Arengukavas käsitletakse järgmisi valdkondi:

Elukeskkond

Haridus ja noorsootöö

Sotsiaaltoetused

Vaba-aeg ja külaelu

Planeerimine ja keskkond

Ettevõtluskeskkond

Valla juhtimine

Elukeskkond

Eesmärk 3: Tehniline taristu toetab külade arengut.

Ülepindamine teostati kohalikel teedel 5,506 km ulatuses. Parandati paljude külade kruusateede katteid, kasutades selleks greideri teenust ja tolmulõikude töötlemist CaCl-ga.

Uuendati Liiva küla tänavavalgustust.

Hajaasustuse programmist toetati 13 pere vee- ja kanalisatsioonisüsteemi rajamist ja parendamist.

Tehti ettevalmistavaid töid elektriautode laadimistaristu rajamiseks.

Eesmärk 4. Kesse- ja -Viirelaiul on võimalik aastaringset elada.

Väikesaartega peeti hüdrokepteri abil aastaringset ühendust. Elektrivarustuskindluse parendamiseks Kesse- ja Viirelaiul soetati saarte kriisivalmiduse suurendamise toetuse abil generaatorid.

Haridus ja noorsootöö

Eesmärk 5: Lasteaias ja koolis on nüüdisaegne ja turvaline õpikeskkond.

2023. a parendati osaliselt kooli ventilatsioonisüsteemi ja teostati kaasnevaid siseremonttöid.

Tommi Play OÜ koostas Muhu pastoraadi pargi mänguväljaku eelprojekti staadiumis projekti, töö nr 2579/23.

Eesmärk 8. Haridusasutustes töötab kvalifikatsiooninõuetele vastav personal.

Vallavalitsus viis 2023. a läbi õppe- ja kasvatusalal töötavate töötajate kvalifikatsiooni hindamise.

Eesmärk 9: Huvitegevus on mitmekesine ja kättesaadav kõigile noortele.

Jätkus huvihariduses ja huvitegevuses osalemise toetamine valla eelarvest.

Eesmärk 10: Loodud on erinevad võimalused osalemiseks elukestvas õppes.

Koostöös Eesti Töötukassaga toimus Muhus infotund erinevatele sihtgruppidele pakutavate teenuste tutvustamiseks.

Osaleti pilootprogrammis „Kohalik omavalitsus kui partner täiskasvanute õppimise toetamisel“. Läbi aasta toimus arvukalt õpisündmusi.

Eesmärk 11: Rakendatakse kaasava õppe põhimõtteid.

Tulenevalt hariduslikest erivajadustest said õpilased jätkuvalt vajalikke tugiteenuseid.

Eesmärk 12: Haridusvaldkonna erinevate osapoolte vahel toimub süsteemne koostöö

Kooli, lasteaia, politsei, sotsiaaltöötaja/lastekaitse spetsialisti ja noortekeskuse koostöövõrgustikul toimusid regulaarsed kohtumised.

Eesmärk 13: Noorsootöös tõstetakse järjepidevalt teenuste kvaliteeti läbi kaasaegsete lahenduste ja noorsootöötajate koolitamise.

2022/2023. a viidi läbi järjekordne noorsootöö kvaliteedi hindamise protsess.

Noorsootöötajad osalesid Erasmus+ õpirännetes.

Eesmärk 14: Noored on kaasatud otsustusprotsessidesse.

Tagasiside kogumine noortelt toimus juhtumipõhiselt. Vallavalitsus rakendas esmakordselt kaasavat eelarvet, mille raames läbi viidud rahvahääletusel said osaleda kõik vähemalt 14-aastased Muhu valla elanikud.

Sotsiaalne kaitse

Eesmärk 15. Valla pakutavad sotsiaalteenused on ajakohased ja elanike vajadusi arvestavad.

Muhu vald jätkas koostööd Siinorite Transportteenus OÜ-ga väljaspool Muhu valda asuvate tervishoiuasutuste patsientidele transporditeenuse ning meditsiinilise abi ja järelevalve tagamiseks kliendi elukohast Muhu vallast ravile ja ravilt elukohta tagasi jõudmiseks.

Jätkus koostöös erasektoriga sotsiaaltransporditeenuse pakkumine elutähtsate teenuste tagamiseks (neeruasendusravi).

Rahandusministeeriumi toetusega eluruumide kasutusse võtmiseks Ukraina sõjapõgenikele remonditi vallale kuuluvad eluruumid aadressil Sireli 6, Nõmmküla ja Apteegi, Liiva küla. Muhu vallas jätkus Toidupanga, lastele ja peredele psühhoteraapia (OÜ Ajuventiil) ja loovteraapia (Fuks OÜ) teenuste pakkumine.

Koostöös Saaremaa vallaga osaleti isikliku abistaja teenuse arendamise projektis.

Eesmärk 17. Muhus on toimiv perearstikeskus koos hambaraviga.

Muhu vald osales koos Saaremaa valla, Kuressaare Haigla ja perearstidega koostöös projektis „Inimesekeskse hoolekande- ja tervishoiusüsteemi koordinatsioonimudel“, mille eesmärgiks oli pakkuda abivajadusega inimeste vajadustele vastavat abi võimalikult vara, pikendades kodus elamise aega, vähendada kompleksse abivajadusega inimeste ja nende lähedaste koormust asjaajamisel ning välja töötada sujuv teekond erinevate valdkondade teenuste vahel.

Eesmärk 18. Peresid toetatakse õppe- ja kasvatustegevustes.

Toimusid noortega tegelevate spetsialistide võrgustikukoosolekud (noortekeskus, politsei, lasteaed, kool, lastekaitsepspecialist, sotsiaalnõunik), lastekaitsetöötaja külastas regulaarselt lastega tegelevaid asutusi.

Jätkus projekti „Taastava õiguse rakendamine Muhu kogukonnas“ elluviimine Muhus.

Muhu valla elanikele oli vajadusel tagatud kohapeal perelepitusteenus.

Eesmärk 19. Valla elukeskkond on ohutu ja turvaline.

Muhu Vabatahtlik Päästekomando ja Päästeameti poolt jätkati kodukülastustega. Projekti „500 kodu tuleohutuks“ abil uuendati ühe Muhu kodu küttesüsteemid.

Vabaaeg ja külaelu

Eesmärk 20. Muhu identiteediga seotud väärtused on au sees ja kasutatakse aktiivselt nii kultuurielus kui ettevõtluses.

Käsitöö traditsioonide hoidmiseks ja edasiandmiseks toimus viiendat korda festival Eput päe „ILU ELAB“.

Ilmusid Muhu-teemalised raamatud „Sõnumeid ja pilte“, autor Heino Räim; „Hellama ja Võlla asundus“, koostaja Muhu Muuseum.

Eesmärk 21. Külakogukonnad ja seltsid on aktiivselt kaasatud valla arengutesse.

Toimus kaks külavanemate koosolekut ja õppereis Hiiumaale. Vald toetas jätkuvalt läbi seltsitegevuse korra ja selleks vallaeelarves ettenähtud vahendite abil külade ühisürituste läbiviimist ja küla ühisrajatiste parendamist.

Eesmärk 22. Kirikud on heas korras ja pühapaigad hooldatud.

Jätkus Muhu maalinna hooldamine.

Eesmärk 23. Muhu Muuseum kui Muhu mälu keskus toimib ja areneb.

2023. a tähistati Muhu Muuseumi 50. sünnipäeva.

Eesmärk 24. Muhus on mitmekülgsed võimalused vaba aja veetmiseks ja huvitegevuseks.

2023. a suvel toimusid regulaarsed jalgrattamatkad, talvel suusamatkad, mille sisuks oli sportlik ajaveetmine ning samuti suulise pärimuse jagamine ja kohaliku kohapärimuse märkamine. Toimusid mälumängud, vestlusõhtud.

Eesmärk 25. Muhu kuvand on hästi tuntud Eestis ja ka välismaal.

2023. a toimusid MTÜ K-Klubi eestvedamisel teised Muhu laste ja muhulaste mängud. Muhu oli esindatud turismimessil Tourest ja Mardilaadal.

Planeerimine ja keskkond**Eesmärk 27. Maakasutuses ja ehitustegevusel lähtutakse ala terviklikkusest.**

Ehitusõiguse andmisel hoonete rajamiseks arvestati väärtuslike põllumaade paiknemisega ning hoonestuse rajamist suunati pigem põllumaadelt välja.

Eesmärk 31. Tagatud on rohe- ja sinivõrgustiku sidusus.

Ehitusõiguse andmisel arvestati rohevõrgustikuga (nt nõue, et kogu krunti ei tohi aiaga piirata).

Eesmärk 34. Maavarade kaevandamine ja kasutamine toimub vastutustundlikult ja keskkonnasäästlikult.

Jätkati Koguva dolokivikarjääri majandamisega.

Eesmärk 37. Muhu looduskeskkond on uuritud ja kaitstud.

Pilootprojektina jätkati Tamse ja Rannaküla kaevude ja roveesüsteemide kaardistamise ning põhjaveevaru hindamisega.

Ettevõtluskeskkond**Eesmärk 38. Eetiline ettevõtja on kogukonnas au sees ja omavalitsuse poolt tunnustatud.**

Eesti Vabariigi aastapäeva kontsert-aktusel tunnustati head ettevõtlusideed ja parimat kohalikku maksumaksjat. Mais toimus ettevõtjatele valla poolt korraldatud tänuüritus.

Eesmärk 40. Tehniline taristu toetab ettevõtluse arengut.

Alustati ettevalmistavate tegevustega elektriautode kiirloomise võimekus tagamiseks.

Eesmärk 43. Vallaelanikele ja külalistele pakutavad teenused on mitmekesised.

Vald korraldas koostöös Muhu Brands`ga suveperioodil turismiinfopunkti tööd.

Vallajuhtimine**Eesmärk 48. Avalikkus on hästi informeeritud valla tegevustest ja asutuste tööst.**

Valla tegevusi kajastati valla koduleheküljel, sotsiaalmeedias, ajalehes Muhulane ja maakonnalehtedes. Kaks korda aastas korraldati külavanematele koosolek ja edastati infokirju info paremaks edastamiseks külaelanikeni. Muhu uudised kajastati nii Raadio Kadi, kui ka ERR-is Vikerraadio kaudu. Rakendati esmakordselt kaasavat eelarvet.

Eesmärk 49. Infoturbe nõuded on täidetud.

Jätkuvalt rakendati Infosüsteemide kolmeastmeline etalonturbe süsteemi (ISKE).

Eesmärk 50. Vallavara majandatakse heaperemehelikult.

Korraldati vallale kuuluvatele Liiva ettevõtlusalale, Liiva keskuse äriruumile ja endise vallahaldaja ruumidele rendikonkursid.

Arengusuunad järgnevatiks aastateks

Vastavalt Muhu valla arengukavale 2019-2030 on lähiaastatel suuremad investeeringuobjektid järgmised:

- Muhu Spordihalli rekonstrueerimisprojekti koostamine;
- Ujula projekteerimine ja rajamine;
- Kooli ventilatsioonisüsteemi parendamine, 2. etapi tööd;
- Muhu Perearstikeskuse I korruse rekonstrueerimine;
- Hellamaa külakeskuse rekonstrueerimine;
- Teedemajanduses jätkatakse suurema liikluskoormusega vallateede mustkatte alla viimisega;
- Koostöös Transpordiametiga Hellamaa-Liiva kergliiklustee projekteerimine ja rajamine;
- Vallale kuuluvate puhkealade korrastamine ja arendamine.

Täpsemad valla arengusuunad lähiaastateks on toodud Muhu valla arengukava 2019-2030 tegevuskavas ja Muhu valla eelarvestrateegias aastateks 2023-2026.

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE**Bilanss**

Eurodes

	Lisa	31.12.2023	31.12.2022
Varad			
Käibevara		532 749	524 198
Raha	2	200 324	270 382
Maksu-, lõivu- ja trahvinõuded	3	249 374	219 528
Muud nõuded ja ettemaksed	4	83 051	34 288
Põhivara		6 638 090	6 637 584
Osalused tütar-ja sidusettevõtjates	5	1 023	1 023
Finantsinvesteeringud	6	205 944	205 944
Kinnisvarainvesteeringud	7	833 837	904 315
Materiaalne põhivara	8	5 597 286	5 409 170
Bioloogilised varad	8	0	17 132
Varad kokku		7 170 839	7 061 782
Kohustised ja netovara			
Lühiajalised kohustised		349 901	290 962
Võlad tarnijatele	9	105 961	51 385
Võlad töötajatele	9	14 284	19 329
Muud kohustised ja saadud ettemaksed	10	131 037	90 951
Laenukohustised	11	98 619	129 297
Pikaajalised kohustised		439 466	477 623
Laenukohustised	11	439 466	477 623
Netovara		6 381 472	6 293 197
Eelmiste perioodide akumuleeritud tulem		6 295 241	5 982 486
Aruandeaasta tulem		86 231	310 711
Kohustised ja netovara kokku		7 170 839	7 061 782

Tulemiaruanne

Eurodes

	Lisa	2023	2022
Tegevustulud		4 314 272	3 958 761
Maksutulud	3	2 811 992	2 418 483
Tulud kaupade ja teenuste müügist	12	333 725	307 108
Saadud toetused	13	1 159 614	1 228 895
Muud tegevustulud	14	8 941	4 275
Tegevuskulud		-4 208 873	-3 632 309
Antud toetused	15	-206 120	-158 551
Tööjõukulud	16	-2 072 509	-1 736 321
Muud tegevuskulud	17	-1 402 728	-1 291 339
Põhivara amortisatsioon ja ümberhindlus	7,8	-527 516	-446 098
Tegevustulem		105 399	326 452
Finantstulud ja -kulud	17a	-19 168	-15 741
Intressikulu		-24 219	-9 191
Tulu hoiustelt ja väärtpaberitelt		5 051	-6 550
Aruandeaasta tulem		86 231	310 711

Rahavoogude aruanne

Eurodes

	Lisa	2023	2022
Rahavood põhitegevusest			
Aruandeperioodi tegevustulem		105 399	326 452
Korrigeerimised:			
Põhivara amortisatsioon ja ümberhindlus	7,8	527 516	446 098
Käibemaksukulu põhivara soetuselt	17	120 896	170 212
Saadud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	13	-91 448	-399 809
Antud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	15	50 123	52 128
Korrigeeritud tegevustulem		712 486	595 081
Põhitegevusega seotud käibevarade netomuutus		-49 224	-14 839
Põhitegevusega seotud kohustiste netomuutus		27 335	47 263
Kokku rahavood põhitegevusest		690 597	627 505
Rahavood investeerimistegevusest			
Tasutud materiaalse põhivara eest	8	-616 552	-1 041 627
Laekunud sihtfinantseerimisest põhivara soetuseks	13	62 063	435 029
Makstud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	15	-50 123	-52 125
Tasutud finantsinvesteeringute soetamisel	6	0	-43 500
Laekunud intresse ja muid finantstulusid	17a	5 051	62
Kokku rahavood investeerimistegevusest		-599 561	-702 161
Rahavood finantseerimistegevusest			
Tagasi makstud laenud	11	-127 423	-146 847
Tagasi makstud kapitalirendikohustised	11	-9 452	-8 622
Tasutud intresse ja muid finantskulusid	17a	-24 219	-9 192
Kokku rahavood finantseerimistegevusest		-161 094	-164 661
Puhas rahavoog		-70 058	-239 317
Raha ja selle lähendid perioodi algul	2	270 382	509 699
Raha ja selle lähendid perioodi lõpul	2	200 324	270 382
Raha ja selle lähendite muutus		-70 058	-239 317

Netovara muutuste aruanne

eurodes			
	Lisad	Akumuleeritud tulem	k o k k u
Saldo seisuga 31.12.2021		5 982 486	5 982 486
Aruandeperioodi 2022 tulem		310 711	310 711
Saldo seisuga 31.12.2022		6 293 197	6 293 197
Aruandeperioodi 2023 tulem		86 231	86 231
Akumuleeritud.üle-ja puudujääk		2 044	2 044
Saldo seisuga 31.12.2023		6 381 472	6 381 472

Eelarve täitmise aruanne 2023. aastal

	Esiagne eelarve	Lõplik eelarve	Eelarve täitmine
PÕHITEGEVUSE TULUD	3 847 477	4 191 917	4 222 824
Maksutulud	2 583 038	2 752 800	2 811 992
Füüsilise isiku tulumaks	2 495 238	2 665 000	2 723 952
Maamaks	84 000	84 000	83 256
Reklaamimaks	3 800	3 800	4 784
Tulud kaupade ja teenuste müügist	283 873	301 190	333 725
Saadavad toetused tegevuskuludeks	975 086	1 136 447	1 068 166
Tasandusfond (lg 1)	21 818	21 818	21 818
Toetusfond (lg 2)	846 763	849 910	850 245
Muud saadud toetused tegevuskuludeks	111 505	264 719	196 103
Muud tegevustulud	480	480	8 941
Sh laekumine vee erikasutamisest	480	480	975
Sh muud tulud	0	0	7 966
PÕHITEGEVUSE KULUD	-3 531 760	-3 705 167	-3 510 338
Antavad toetused tegevuskuludeks	-81 441	-162 389	-155 997
Sotsiaaltoetused ja muud toetused füüsilistele isikutele	-65 548	-146 496	-142 736
Sihtotstarbelised toetused tegevuskuludeks	-11 778	-11 778	-9 172
Mittesihtotstarbelised toetused	-4 115	-4 115	-4 089
Muud tegevuskulud	-3 445 319	-3 542 778	-3 354 340
Personalikulud	-2 082 131	-2 104 502	-2 072 509
Majandamiskulud	-1 292 188	-1 406 026	-1 281 283
Muud kulud	-76 000	-32 250	-548

PÕHITEGEVUSE TULEM	315 717	486 750	712 486
INVESTEERIMISTEGEVUS	-640 972	-821 910	-724 716
Põhivara müük	20 000	20 000	0
Põhivara soetus (-)	-607 780	-814 908	-746 873
Põhivara soetuseks saadav sihtfinantseerimine (+)	25 000	46 190	91 448
Põhivara soetuseks antav sihtfinantseerimine (-)	-50 000	-50 000	-50 123
Muude aktsiate ja osade soetus (-)	0	0	0
Finantstulud (+)	55	4 055	5 051
Finantskulud (-)	-24 247	-27 247	-24 219
EELARVE TULEM (ÜLEJÄÄK (+) / PUUDUJÄÄK (-))	-325 255	-335 160	-12 230
FINANTSEERIMISTEGEVUS	238 702	306 742	-68 835
Kohustuste võtmine (+)	400 000	468 040	68 040
Kohustuste tasumine (-)	-161 298	-161 298	-136 875
LIKVIIDSETE VARADE MUUTUS (+ suurenemine, - vähenemine)	-86 553	-28 418	-70 058
NÕUETE ja KOHUSTUSTE SALDODE MUUTU(+/-)	0	0	11 008

Lisa 1 Raamatupidamise aastaaruande koostamisel kasutatud arvestuspõhimõtted

Käesolev raamatupidamise aastaaruanne on koostatud vastavuses Eesti finantsaruandluse standardiga. Eesti finantsaruandluse standard tugineb rahvusvaheliselt tunnustatud arvestuse ja aruandluse põhimõtetele. Selle põhinõuded on kehtestatud Eesti Vabariigi raamatupidamise seaduses, mida täiendavad Raamatupidamise Toimkonna poolt välja antud juhendid ning avaliku sektori finantsarvestuse ja -aruandluse juhend. Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud eurodes.

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud lähtudes soetusmaksumuse printsibiist, välja arvatud juhtudel, mida on kirjeldatud alljärgnevates arvestuspõhimõtetes.

Varade ja kohustiste jaotus lühi- ja pikaajalisteks

Varad ja kohustised on bilansis jaotatud lühi- ja pikaajalisteks lähtudes sellest, kas vara või kohustise eeldatav valdamine kestab kuni ühe aasta või kauem bilansikuupäevast arvestatuna.

Raha ja raha lähendid

Raha ja selle lähenditena kajastatakse bilansis raha kirjel ja rahavoogude aruandes kassas olevat sularaha ja arvelduskontode jääke.

Nõuded

Maksu-, lõivu-, trahvi- ja muud nõuded on bilansis kajastatud korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil. Nõudeid kajastatakse bilansis nõudeõiguse tekkimise momendil ning hinnatakse lähtuvalt tõenäoliselt laekuvatest summadest. Võimaluse korral hinnatakse iga konkreetse kliendi laekumata nõudeid eraldi, arvestades teadaolevat informatsiooni kliendi maksevõime kohta. Suure hulga samaliigiliste nõuete laekumise tõenäosust hinnatakse grupi baasil, võttes arvesse eelmiste perioodide statistikat sarnaste nõuete laekumise kohta. Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded on bilansis tõenäoliselt laekuva summani alla hinnatud. Aruandeperioodil laekunud, eelnevalt kuludesse kantud nõuded on kajastatud aruandeperioodi ebatõenäoliste nõuete kulu vähendusena. Nõuet loetakse lootusetuks, kui juhtkonna hinnangul puuduvad võimalused nõude kogumiseks. Lootusetud nõuded on bilansist välja kantud.

Pikaajalisi nõudeid kajastatakse algselt saadaoleva tasu nüüdiseväärtuses, arvestades järgnevatel perioodidel nõudelt intressitulu sisemise intressimäära meetodil.

Osalused sihtasutustes ja mittetulundusühingutes

Kui avaliku sektori üksus omab sihtasutuses või mittetulundusühingus valitsevat mõju (üldjuhul üle 50% hääleõigusest), kajastatakse osalust 100%-na. Kui avaliku sektori üksus omab sihtasutuses või mittetulundusühingus olulist mõju (üldjuhul 20-50% hääleõigusest), osalust bilansis ei kajastata, kuid avalikustatakse aastaaruande lisades.

Osalused sidusettevõtetes

Osalused sidusettevõtetes kajastatakse soetusmaksumuses, korrigeerides seda vajadusel allahindlusega. Kui osaluse soetusmaksumus on kõrgem kui osaluse objekti netovara, hinnatakse osaluse soetusmaksumus alla kuni osaluse summani üksuse netovaras. Kui osaluse summa üksuse netovaras järgnevatel perioodidel suureneb, taastatakse allahindlus kuni osaluse soetusmaksumuseni või osaluse summani üksuse netovaras, olenevalt sellest kumb neist on madalam.

Finantsinvesteeringud

Muude pikaajaliste finantsinvesteeringutena kajastatakse investeeringuid osaluse suurusega alla 20%. Nimetatud pikaajalisi finantsinvesteeringuid kajastatakse soetusmaksumuses, kuna nende õiglast väärtust ei ole olnud võimalik usaldusväärset hinnata. Alates 2011. aastast kajastatakse alla 20%-lisi osalusi avaliku sektori äriühingutes samal moel nagu sidusettevõtjaid.

Materiaalne põhivara

Materiaalseks põhivaraks loetakse varasid hinnangulise kasuliku tööeaga üle ühe aasta ja soetusmaksumusega alates 10 000 eurost. Varad, mille kasulik tööiga on üle ühe aasta, kuid mille soetusmaksumus on alla 10 000 euro, kantakse soetamisel kulusse. Põhivara rekonstrueerimisväljaminekud, mis vastavad materiaalse põhivara mõistele, liidetakse materiaalse põhivara soetusmaksumusele. Rekonstrueerimisväljaminekute lisamisel hinnatakse vara järelejäänud kasulikku eluiga ja vajadusel reguleeritakse põhivara kulumi normi. Põhivara soetusmaksumusse arvatakse kulutused, mis on vajalikud selle kasutuselevõtmiseks, v. a soetusega kaasnevad maksud, lõivud, laenu-, koolitus- ja lähetuskulud, mis kajastatakse kuluna.

Põhivarasid kajastatakse soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum.

Kulumi arvestusel kasutatakse lineaarset meetodit. Kulumi norm määratakse igale põhivara objektile eraldi, sõltuvalt selle hinnangulisest kasulikust elueast. Kui põhivara koosneb erineva hinnangulise kasuliku elueaga komponentidest, mille soetusmaksumust on võimalik usaldusväärset hinnata, võetakse komponendid eraldi arvele. Kulumi normid aastas on põhivara gruppidele järgmised:

*Hooned ja rajatised 2 - 5%

*Masinad ja seadmed, tööriistad, inventar 10 - 20%

*Infotehnoloogilised seadmed ja arvutustehnika 33%

Maad ja kunstiväärtused, mille väärtus aja jooksul ei vähene, ei arvestata amortisatsiooni.

Kinnisvarainvesteeringud

Kinnisvarainvesteering on kinnisvaraobjekt, mida vald hoiab omanikuna eelkõige renditulu teenimise eesmärgil. Kinnisvarainvesteeringuid kajastatakse soetusmaksumuse meetodil.

Kinnisvarainvesteeringute kuluminormid on:

Hoonetel ja ehitistel 4-10% ja inventaril 25%.

Bioloogiline vara on loomne või taimne elusorganism. Bioloogilist vara kajastatakse õiglaselt väärtuses (kasvav mets).

Renditud varad

Kapitalirendina käsitletakse rendilepingut, mille puhul kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule. Muud rendilepingud kajastatakse kasutusrendina.

Aruandekohuslane on rentnik ja kasutab kasutusrenti. Kasutusrendi maksed kajastatakse perioodi kuluna.

Rendileandjana annab Muhu vald rendile maid ja üüripindasid erinevatele füüsilistele ja juriidilistele isikutele.

Laenukohustised

Laenukohustised kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses. Lepingutasud kajastatakse laenu saamisel kohe tegevuskuludes.

Laenukohustis on bilansis jagatud lühi- ja pikaajaliseks, lähtudes sellest kas kohustise valdamine kestab kuni üks aasta või kauem arvestatuna bilansikuupäevast.

Lühiajaliste finantskohustiste korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega, mistõttu lühiajalisi finantskohustisi kajastatakse bilansis maksmisele kuuluvas summas.

Sihtfinantseerimine

Sihtfinantseerimisena kajastatakse sihtotstarbeliselt antud ja teatud tingimustega seotud toetusi. Sihtfinantseerimist ei kajastata tuluna või kuluna enne, kui eksisteerib piisav kindlus, et toetuse saaja vastab sihtfinantseerimisega seotud tingimustele ja sihtfinantseerimine leiab aset. Saadud sihtfinantseerimise kajastamisel rakendatakse brutomeetodit, mille järgi kajastatakse nii saadud sihtfinantseerimist kui ka selle arvel tehtud kulusid või põhivara soetust mõlemad eraldi.

Tegevuskulude sihtfinantseerimise kajastamisel lähtutakse tulude ja kulude vastavuse printsiibist (tulu sihtfinantseerimisest kajastatakse proportsionaalselt sellega seonduvate kuludega).

Tulude arvestus

Kogutud maksude ning loodusvarade kasutamise ja saastetasude tulu võetakse arvele tekkepõhiselt vastavalt Maksu- ja Tolliameti ja Keskkonnaministeeriumi poolt esitatud teatistele. Kohalike maksude tulu võetakse arvele tekkepõhiselt vastavalt esitatud

maksudeklaratsioonidele. Lõivutulu kajastatakse laekumisel. Toodete, kaupade ja põhivara müügist saadud tulu kajastatakse siis, kui kõik olulised omandiga seotud riskid on läinud ostjale üle ning müügitulu ja tehinguga seotud kulu on usaldusväärselt määratav. Tulu teenuste müügist kajastatakse teenuse osutamisel.

Kulude arvestus

Kulusid kajastatakse tekkepõhiselt. Põhivara ja varude soetamisel tasutud mittetagastatavad maksud ja lõivud (sh. käibemaks, mida ei saa arvata sisendkäibemaksuks) kajastatakse soetamishetkel kuluna (tulemiaruaande kirjel Muud tegevuskulud). Hallatav asutus Muhu Muuseum on käibemaksukohuslane ja arvestab käibemaksu sisendkäibemaksuna mitte kuluna.

Seotud osapooled

Seotud osapoolteks loetakse Muhu vallavolikogu ja valitsuse liikmed ning asutuste juhid, kellele on antud õigus iseseisvalt lepinguid sõlmida, valitseva mõju all olevate sihtasutuste, mittetulundusühingute ja äriühingute nõukogude ja juhatuste liikmed, kõigi eelpool loetletud tegev- ja kõrgema juhtkonna liikmete lähedased pereliikmed, samuti ka nende valitseva ja olulise mõju all olevad sihtasutused, mittetulundusühingud ja äriühingud.

Sündmused pärast bilansipäeva

Raamatupidamise aastaaruandes kajastuvad olulised vara ja kohustiste hindamist mõjutavad asjaolud, mis ilmneseid pärast bilansikuupäeva, kuid on seotud aruandeperioodil või varasematel perioodidel toimunud tehingutega.

Sündmused pärast bilansipäeva, mida ei ole varade ja kohustiste hindamisel arvesse võetud, kuid mis võivad oluliselt mõjutada järgmise aruandeaasta tulemust, on avalikustatud raamatupidamise aastaaruande lisades.

Eelarve täitmise aruanne

Eelarve täitmise aruanne on koostatud tekkepõhiselt.

Lisa 2 Raha ja selle ekvivalendid

	31.12.2023	31.12.2022
Sularaha kassas	2 437	8 110
Arvelduskontod pankades	197 887	262 272
Raha ja pangakontod kokku	200 324	270 382

Lisa 3 Maksu-, lõivu- ja trahvinõuded ning trahvitulud**Maksu-, lõivu- ja trahvinõuded**

		31.12.2023	31.12.2022
Maksud	üksikisiku tulumaks	248 318	218 764
	maamaks	797	509
Loodusressursside kasutamisest ja saastetasud	vee-erikasutustasu, saastetasud	259	255
kokku:		249 374	219 528

Maksu-, lõivu- ja trahvitulud

		T u l u d	
		2023	2022
Maksud	tulumaks	2 723 952	2 331 998
	maamaks	83 256	82 711
	reklaamimaks	4 784	3 774
kokku:		2 811 992	2 418 483

Maksu- ja Tolliameti teatis on aluseks nii maksude kui ka keskkonnakasutusest tulenevate nõuete/tulude tekkepõhiseks arvele võtmiseks.

Lisa 4 Muud nõuded ja ettemaksed

	Lisad	2023	2022
Nõuded ostjate vastu		45 212	24 838
Nõuded toetuste eest	13	36 494	7 934
<i>Sh.põhivara sihtfinantseerimise nõuded</i>		29 385	0
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded		1 310	1 481
Ettemakstud tulevaste perioodide kulud		35	35
Kokku		83 051	34 288

Nõuded ostjate vastu on valdavalt detsembrikuu teenused ja kommunaalmaksed.

Lisa 5 Osalused sihtasutustes ja sidusettevõtetes

Muhu Vallavalitsuse osalused on:

1. Muhu Hooldekeskuse Sihtasutus
2. Saaremaa Prügila OÜ, osalus nimiväärtusega 1 023 eurot

Muhu Hooldekeskuse Sihtasutus asutati septembris 2009. Asutamisoatsuse alusel maksti 32 € asutamiseks 25 koha eest. Teised asutajad : Orissaare – 13 kohta; Põide - 7 kohta ja Laimjala – 5 kohta. Kokku Sihtasutuse sihtkapital 64 eurot. Muhu Vallavalitsus omab sihtasutuses ühe nõukogu liikme kaudu 20% hääleõigusest. SA Muhu Hooldekeskus alustas tööd 01. aprillil 2014.

Saaremaa Prügila OÜ

23.05.2019 Saaremaa Vallavolikogu otsusega ühendati Maasi Jäätmehoolduse OÜ ja OÜ Saaremaa Prügila. Ühinemislepingu tulemusel kuulub Muhu Vallavalitsusele Saaremaa Prügila OÜ osa nimiväärtusega 1023 eurot, so 0,3%. Saaremaa Prügila OÜ teine osanik on Saaremaa Vallavalitsus.

Lisa 6 Pikaajalised finantsinvesteeringud

	31.12.2023		31.12.2022		31.12.2023
	Osaluse määr (%)	Osaluse jääk	Osaluse määr (%)	Osaluse jääk	Osaluse suurus
AS Kuressaare Veevärk	1,21	205 306	1,29	205306	205 306
Digisaar OÜ	10,58	638	10,58	638	638
Kokku		205 944		205 944	205 944

Pikaajaliste finantsinvesteeringutena on bilansis kajastatud AS Kuressaare Veevärk aktsiad ja Digisaar OÜ osad.

Kuressaare Veevärk AS

Muhu Vallavalitsuse osalus Kuressaare Veevärk AS-s, osaluse suurus 1,21%. AS Kuressaare Veevärk omanikeks on vallad.

Digisaar OÜ

Digisaar OÜ on loodud 22.09.2017, kus Muhu Vallavalitsus oli osanik 50%-ga kuni 20.05.2022. Osaluse suurus oli **1 250** eurot. Digisaar OÜ on Saare maakonna omavalitsuste ühisprojekt, et luua saarele kaasaegne IT-taristu. Digisaar OÜ osanike otsuse alusel 20.05.2022 suurendati Muhu valla osa nimiväärtust 6 000 euro võrra ja Muhu valla nimiväärtuseks peale suurendamist jääb **7 250** eurot ehk 10,58%. Kuna osalus langes 2022.aastal alla 20%, siis kajastatakse osalust finantsinvesteeringutena. Digisaar OÜ osalus on allahinnatud 2022.a kahjumi tõttu summas -6 612 eurot.

Lisa 7 Kinnisvarainvesteeringud

	2023	2022
Bilansiline väärtus perioodi alguses	904 315	837 645
Soetusmaksumus	1 273 735	1 159 755
Akumuleeritud kulum	-369 420	-322 110
Jääkväärtus	904 315	837 645
Soetamine	0	113 980
Kulum ja allahindlus	-70 478	-47 310
Perioodi liikumised kokku	-70 478	66 670
Bilansiline väärtus perioodi lõpus	833 837	904 315
Soetusmaksumus	1 273 735	1 273 735
Akumuleeritud kulum	-439 898	-369 420
Jääkväärtus	833 837	904 315
s.h. kasutusrendile antud kinnisvarainvesteeringud		
Soetusmaksumus	1 256 308	1 256 368
Jääkväärtus	835 747	899 596

Lisa 8 Materiaalne põhivara

	Maa	Hooned ja rajatised	Masinad ja seadmed	Muu põhivara	Lõpetamata tööd ja ettemaksed	Kokku
Jääk 31.12.2022						
Soetusmaksumus	27 652	9 045 676	1 079 461	348 461	36 176	10 537 426
Kogunenud kulum	0	-4 590 289	-492 342	-45 625	0	-5 128 255
Jääkväärtus	27 652	4 455 387	587 119	302 836	36 176	5 409 170
Soetused ja parendused	0	510 145	70 631	5 000	40 201	625 977
Kulum ja allahindlus	0	-364 993	-60 899	-6 459	0	-432 351
Muu mahakandmine jääkväärtuses	0	-2 308	-5 246	0	0	-7 554
Ümberhindlused	2 044	0	0	0	0	2 044
Ümberklassifitseerimine	0	7 838	0	0	-7 838	0
Kokku liikumised	2 044	150 682	4 486	-1 459	32 363	188 116
Jääk 31.12.2023						
Soetusmaksumus	29 696	9 553 192	1 070 795	326 943	68 539	11 049 165
Kogunenud kulum	0	-4 947 123	-479 190	-25 566	0	-5 451 879
Jääkväärtus	29 696	4 606 069	591 605	301 377	68 539	5 597 286

Selgitus: ümberhindlusena on võetud arvele Söödi maaüksus Võru vallas.

Vastavalt „Avaliku sektori finantsarvestuse-ja aruandluse juhendi“ muutmise alusel kannab Muhu Vallavalitsus 31.01.2023 seisuga bilansist välja põhivarad, millede soetusmaksumus on alla 10 000 euro. Selle tulemusena kantakse materiaalse põhivarade jääkmaksumus kuludesse 7 554 eurot ja bioloogiliste varade jääkmaksumus kuludesse 17 132 eurot.

Rahavoogude aruandes kajastub põhivara eest tasutud summana 616 552 eurot, mis tuleneb järgmistest summadest:

- 1) põhivara soetused 625 977 eurot,

- 2) käibemaks aruandeaasta soetustelt 120 896 eurot (vt. lisa 17),
- 3) liidetud eelmise aasta tarnijatele tasumata arve ettemaks -1800 eurot,
- 4) lahutatud aruande aasta lõpus tarnijatele tasumata võlad -60 482 eurot,
- 5) lahutatud kapitalirendi tingimustel soetatud põhivara maksumus summas -56 699 eurot
- 6) lahutatud kapitalirendi tingimustel soetatud põhivara käibemaks -11 340 eurot.

Kasutusrendile antud varad

	Kinnisvara- investeeringud	Hooned	Kokku
Jääkväärtus 31.12.2022	899 596	30 157	929 753
Soetusmaksumus	1 256 368	86 291	1 342 659
Akumuleeritud kulum	-356 772	-56 134	-412 906
Jääkväärtus 31.12.2023	835 747	21 209	856 953
Soetusmaksumus	1 256 308	64 601	1 320 909
Akumuleeritud kulum	-420 561	-43 392	-463 953

	2023	2022
Kasutusrenditulud kinnisvarainvesteeringutelt	30 150	34 983
Renditulud kasutusrendilepingutelt tulevastel perioodidel	190 324	172 356
Järgmisel majandusaastal	47 137	34 669
1.kuni 2.aastal	31 712	33 965
2.kuni 3.aastal	30 440	28 478
3.kuni 4.aastal	27 926	25 828
4.kuni 5 aastal	26 951	25 104
Peale 5.aastat	26 158	24 312

Bioloogiline vara

	Mets	Kokku
Jääk 31.12.2022		
Soetusmaksumuses	17 132	17 132
Jääkväärtus	17 132	17 132
Jääk 31.12.2023	0	0
Soetusmaksumuses	17 132	17 132
Mahakandmine	-17 132	-17 132
Jääkväärtus	0	0

Lisa 9 Võlad tarnijatele ja töövõtjatele

	31.12.2023	31.12.2022
erinevad aktsiaseltsid, äriühingud, eraisikud		
valdavalt detsembri elekter, kütus jne.	45 479	53 185
Võlad tarnijatele põhivara eest (ettemaks miinusega)	60 482	-1 800
Kokku võlad hankijatele	105 961	51 385

Võlad töövõtjatele	31.12.2023	31.12.2022
Puhkusetasude kohustis	14 284	17 116
Töötasu ja maksude võlgnevus	0	2 213
Kokku võlad töövõtjatele	14 284	19 329

Lisa 10 Muud kohustised ja saadud ettemaksed

		31.12.2023	31.12.2022
Maksu- ja Tolliamet	maksud	72 091	60 480
Rahandusministeerium (hajaasustus)			
Lisa 13	projekt	11 077	17 516
<i>Sh põhivara ettemaks</i>		<i>11 077</i>	<i>17 516</i>
Muud toetuste andmise kohustised	hoolduskomponent	2 031	0
Tagatisrahad	ettemaks	0	10 000
Sihtfinantseerimise ettemaksed			
Lisa 13	E0ttemaks	45 838	2 955
<i>Sh põhivara ettemaks</i>		<i>29 326</i>	<i>0</i>
Kokku muud kohustised:		131 037	90 951

Maksu- ja Tolliametile on tasumata maksud detsembri töötasult (tähtaeg 10.01.2024)

	31.12.2023	31.12.2022
sotsiaalmaksu kohustis	44 459	38 286
üksikisiku tulumaksu kohustis	23 017	18 251
töötuskindlustusmakse kohustis	3 009	2 528
kogumispensioni maksete kohustis	1 606	1 415
Kokku	72 091	60 480

Keskkonnaministeeriumile on kohustis 4. kvartali kasutus- ja saastetasude osas.

Lisa 11 Laenukohustise jaotus järelejäänud tähtaja järgi

	Järelejäänud tähtajaga							Kokku
	Kuni 1 a	1-2 a	2-3 a	3-4 a	4-5 a	Üle 5 a	Pikaajaline osa kokku	
Jääk seisuga 31.12.2023	98 619	98 619	104 132	109 879	115 944	109 511	439 466	538 085
Pangalaenu	87 625	87 625	92 462	97 492	102 796	99 122	391 872	479 497
Kapitalirent	10 994	10 994	11 670	12 387	13 148	10 389	47 594	58 588
Jääk seisuga 31.12.2022	129 297	129 297	90 562	93 836	97 181	196 044	477 623	606 920
Pangalaenu	129 297	129 297	90 562	93 836	97 181	196 044	477 623	606 920

Aruandeperioodi liikumised

	2023	2022
tagasimakstud laen	-127 423	-146 847
makstud kapitalirent	-9 452	-8 622

Informatsioon laenu- ja liisingulepingutest

Laenuandja	Lõpptähtaeg	Intressimäär	Alusvaluuta	Jääk		Intressikulu	
				31.12.2023	31.12.2022	2023	2022
LHV Pank AS	2023	1,469%	EUR	0	41 808	593	701
Swedbank AS Laenuleping 18- 134602-JI	2028	6 kuu euribor +1,160%	EUR	479 497	565 112	22 724	8 321
Kokku				479 497	606 920	23 317	9 022

Liisingandja	Lõpptähtaeg	Intressimäär	Alusvaluuta	Jääk		Intressikulu	
				31.12.2023	31.12.2022	2023	2022
Luminor Bank AS	01.09.2022	3,95%+3 kuu Euribor	EUR	0	0	0	128
Swedbank Liising AS	30.09.2028	1,89%+6 kuu Euribor	EUR	58 588	0	0	0
Kokku				58 588	0	902	128

Lisa 12 Kaupade ja teenuste müük

	2023	2022
Riigilõivud	9 030	8 400
Tulud sotsiaalalalasest tegevusest	4 419	8 066
Tulud kultuuri- ja kunstialasest tegevusest	63 422	50 032
Tulud haridusalasest tegevusest	50 802	36 160
Tulud elamu- ja kommunaaltegevusest	81 860	68 255
Tulud üldvalitsemisest	2 503	5 845
Tulud spordi- ja puhkealasest tegevusest	7 360	4 610
Tulud korrakaitsest	34 054	19 048
Tulud transpordialasest tegevusest	520	1 163
Üür ja rent kinnisvarainvesteeringutelt (vt lisa 8)	30 150	30 243
Õiguste müük	5 060	3 360
Tulu elektrienergia müügist	0	0
Muu toodete ja teenuste müük	44 545	71 926
Kokku tulud kaupade ja teenuste müügist	333 725	307 108

Riigilõivu tasud on ehitus-ja kasutusloa väljastamise eest kokku 8 870 eurot ja riigilõiv taksoveo teenuselt 160 eurot.

Tulud sotsiaalalabi alasest tegevusest on koduhooldus 4 419 eurot

Tulud kultuurialasest tegevusest on muuseumi tulu 39 390 eurot, Hellamaa Külakeskuse teenused-üritused 16 452 eurot, Noortekeskuse rendi-ja ürituste tulud 3 180 eurot, infolehe tulu reklaamist on 3 018 eurot ja raamatukogude tasulised teenused 1 382 eurot.

Tulud haridusalasest tegevusest jagunevad lasteaia ja kooli teenusteks. Lasteaia laekus 23 156 eurot (kohatasud ja toitlustus) ja põhikoolist 27 646 eurot (koolitusteenus, peielaudade korraldamine).

Elamu ja kommunaaltegevusest tuleb põhiline tulu soojuse müügist 51 573 eurot, korterite üüritulu oli 23 418 eurot ja vee- ja kanalisatsiooniteenustest 6 869 eurot.

Üüri ja renditulu mitteilurumidelt oli 30 150 eurot, so Liiva turuala, Apteegi, lasteaia boksi ja Hellamaa külakeskuse toa rent. Liiva turuala rendist saadi tulu 12 657 eurot.

Tulud transpordialasest tegevusest on bussi, veoauto ja traktori teenus.

Tulud üldvalitsemisest on põhiliselt detailplaneeringute avaldamise kulude tasumistest.

Tulud spordi- ja puhkealastest tegevusest on spordihalli kasutamise tulud, spordiürituste osavõtutasud ja Leisi ujula kasutamise tulud.

Lisa 13 Saadud toetused

	2023		Jääk 31.12.2023	
	saadud tegevuskulude sihtfinantseerimine	saadud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	Nõuded	sihtfinantseerimise kohustis
Rahalised sihtfinantseerimised	1 064 145	91 448	36 494	56 915
Riigi Tugiteenuste Keskus				
Riigieelarvest toetus- ja tasandusfondi	872 063			
Regionaal-ja Põllumajandusministeerium		91 448	29 385	11 077
Kultuuriministeerium	41 232			
Haridus-ja Teadusministeerium	36 052		4 682	
Haridus-ja Noorteamet (tagasimaks)				
Rahandusministeerium	5 000			
Riigikogu kantselei	4 390			
Justiitsministeerium	33 894			4 641
Sotsiaalministeerium	7 994		143	
Regianaal-ja Põllumajandusministeerium (PRIA-lt)	4 276		994	
Saaremaa Vallavalitsus	5 400			
Eesti Töötukassa	1 110		1 110	
Eesti Kultuurkapital	4 700			
Majandus-ja Kommunikatsiooniministeerium	225			
Kliimaministeerium	1 800			

Siseministerium (Päästeamet)	19 309			41 197
Maa-amet	180		180	
Toetus muudelt residentidelt	26 520			
Kaupadena saadud mitterahalised sihtfinantseerimised	4 021	0	0	0
Saaremaa Vallavalitsus	4 021			
Kokku saadud toetused	1 068 166	91 448	36 494	56 915

Rahavoogude aruandes on laekunud sihtfinantseerimisest põhivara soetuseks 62 063 eurot. Rahavoogudes toodud summa kujuneb majandusaastal saadud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks 91 448 eurot, millest on lahutatud aasta lõpu nõude jääk 29 385 eurot.

Saadud toetused kokku 1 159 614 eurot, millest tegevuskuludeks saadi 1 068 166 eurot ja põhivara sihtfinantseerimiseks 91 448 eurot.

Riigieelarvest saadi tasandusfondi toetust 21 818 eurot. Eelmisel majandusaastal 20 748 eurot. Toetusfondist saadi toetust 850 245 eurot, eelmisel majandusaastal 649 276 eurot. Kõige suurema osa moodustas toetusfondist hariduskuludeks saadav toetus, mis käesoleval majandusaastal oli 602 791 eurot. Lisaks saadi toetusfondist toetust pikaajalise hoolduse korraldamiseks 79 567 eurot, teede korrashoiuks 91 282 eurot ja väiksemad summad olid saadud toimetuleku toetusteks, matusetoetusteks jm.

Kultuuriministerium eraldas Muhu Muuseumile ülalpidamiskuludeks 40 000 eurot, Muhu Põhikoolile 684 eurot ja Hellamaa Külakeskusele 548 eurot.

Eesti Kultuurkapital eraldas Muhu Jooksu tegevuse toetamiseks 500 eurot ja muuseumi tegevuskulude toetamiseks 4 200 eurot.

Haridus-ja Teadusministerium toetas Muhu Noortekeskust erinevate programmidega summas 28 680 eurot. Suurim projekt oli „Noorte vahetus“ summas 24 076 eurot.

Muhu Põhikooli toetati erinevate toetusega kokku summas 7 372 eurot, milles suurim oli projekt „Kaasav haridus“ 4 972 eurot.

Majandus-ja Kommunikatsiooniministerium eraldas toetust 225 eurot Muhu Põhikoolile jalgratturite koolitamise projekti raames.

Regionaal-ja Põllumajandusministerium rahastab koolipiima ja -puuvilja toetust kokku 4 276 eurot.

Põhivara investeeringu toetus elektriautode laadimisjaama ehitamiseks 29 385 eurot, Ukraina sõjapõgenikele eluruumide korrastamise toetus 31 000 eurot ja hajaasustuse toetus 31 063 eurot.

Siseministeerium eraldas toetust 19 309 eurot, millest 5469 eurot programmile „Kodud tuleohutuks“ ja kriisivalmiduse toetus 13 840 eurot.

Justiitsministeerium eraldas 54 739 eurot projektile „Taastava õiguse põhimõtete kasutusele võtmine Muhu kogukonnas“. Projekt kestab kaks aastat. Majandusaastal kanti tuludesse 33 894 eurot.

Sotsiaalministeerium eraldas 7 994 eurot vaimse tervise teenuste toetamiseks.

Saaremaa Vallavalitsus eraldas toetust õpilaste osalemisele Saaremaa valla sündmustel 1800 eurot ja turismi tegevuse toetus 1500 eurot. Lisaks saadakse tasuta raamatuid raamatukogudele kokku summas 4 021 eurot.

Rahandusministeerium eraldas Muhu Vabatahtliku Päästekomandole toetust 5 000 eurot.

Kliimaministeerium eraldas toetus Muhu Põhikoolile õppekäikude kulude katteks 1800 eurot.

	2022		Jääk 31.12.2022	
	saadud tegevuskulude sihtfinantseerimine	saadud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	Nõuded	sihtfinantseerimise kohustis
Rahalised sihtfinantseerimised	825 504	399 779	7 934	20 471
Riigi Tugiteenuste Keskus		334 514		
Riigieelarvest toetus- ja tasandusfondi	670 024			
Kultuuriministeerium	40 000			
Haridus-ja Teadusministeerium	13 607	2 287		
Haridus-ja Noorteamet (tagasimaks)	-5 909			
Rahandusministeerium	54 200			17 516
Keskkonnaamet	1 800			
Justiitsministeerium	7 993			2 955
Siseministeerium	2 700			
Sotsiaalministeerium	11 094		6 349	
Põllumajandusministeerium (PRIA-lt)	3 554		211	
Saaremaa Vallavalitsus	3 300			
Eesti Töötukassa	1 374		1374	
Eesti Kultuurkapital	900			

Majandus-ja Kommunikatsiooniministeerium	200			
Keskkonnainvesteeringute Keskus	1 750	44 304		
Päästeamet	12 938	18 674		
Muinsuskaitseamet	5 149			
Toetus muudelt residentidelt	830			
Kaupadena saadud mitterahalised sihtfinantseerimised	3 582	30	0	0
Saaremaa Vallavalitsus	3 582			
Maa-amet		30		
Kokku saadud toetused	829 086	399 809	7 934	20 471

Lisa 14 Muud tulud

	2023	2022
Vee erikasutustasud	975	955
Kaevandamisõiguse tasud	0	3 320
Kindlustushüvitised	371	0
Muud (ebatavalised) tulud	7 595	0
Kokku muud tegevustulud	8 941	4 275

Muude ebatavaliste tulude all kajastatud 7 000 eurot eelmisel majandusaastal laekunud tagatisrahade tagastamata osa.

Lisa 15 Antud toetused

	2023	2022
Sotsiaaltoetused füüsilistele isikutele	-142 737	-91 862
Peretoetused	-4 250	-7 250
Toimetulekutoetus	-9 880	-37 951
Toetused puudega inimestele ja nende hooldajatele	-2 819	-2 780
Õppetootused	-22 820	-23 820
Muud sotsiaalabitoetused	-102 968	-20 061
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	-9 172	-10 721
Külade üritused, muu seltsitegevus	-9 172	-10 721
Sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	-50 123	-52 128
Hajaasustuse kaevude projekt: riik ja vald	-50 123	-52 125
Mitterahaline sihtfinantseerimine, üle antud maa	0	-3
Antud tegevustoetused, liikmemaksud	- 4 088	-3 840
Liikmemaks Eesti Linnade ja Valdade Liit	-1 886	-1 886
Saarte Kalandus, Saarte Koostöökogu, Eesti Avatud Noortekeskute Ühendus, Eesti Saarte Kogu, Saarte Energiaagentuur	-2 202	-1 954
Antud toetused kokku	-206 120	-158 551

Peretoetused koosnevad sünnitoetusest, ranitsa- ja kooli- või eluasemetoetusest ametikooli - gümnaasiumi õpilastele. Samuti ka stipendium, millega toetatakse edukaid üliõpilasi, parimaid õppureid.

Sünnitoetust maksti 10 perele summas 4 250 eurot, ranitsatoetust 13 lapsele, eluasemetoetust 70 € koolikuus 26 õpilasele.

Toimetulekutoetust maksti 8 leibkonnale 46 korral kogusummas 9 833 eurot, toimetulekutoetuse määr 200 eurot.

Eakaid on toetatud puudega inimese toetusega ja hooldustoetusega ning ühekordsete sotsiaaltoetustega.

Muud toetused makstakse erinevatel juhtudel avalduste põhjal, mille vaatab läbi sotsiaalnõunik, vajadusel sotsiaalkomisjon ja kinnitab vallavalitsus vastavalt korrale.

Seltsitegevusest toetatakse külaseltse, seltsinguid, MTÜ-sid vastavalt korrale 3 korda aastas. Külad on toetust saanud talgute korraldamiseks, kokkutulekuteks, külaplatside rajamiseks.

Lisa 16 Tööjõukulud

Tegevusvaldkond	2023		2022	
	töötajate arv	töötasukulud	töötajate arv	töötasukulud
Haridus	49,04	-909 650	48,08	-745 582
Vallavalitsus ja Volikogu	11,63	-268 523	11,71	-225 293
Vaba aeg, kultuur	11,84	-164 602	11,13	-129 918
Muu sotsiaalne kaitse	1,0	-11 732	1,36	-15 153
Majandus			2,50	-24 128
Elamu- ja kommunaalmajandus	3,00	-38 487	3,00	-32 300
Keskkonnakaitse	3,83	-44 454	4,00	-38 627
Kokku töötajate arv ja töötasukulud	80,34	-1 437 448	81,78	-1 211 001

Keskmine brutopalk kuus on 2023. aastal 1 491 eurot ja 2022. aastal 1 234 eurot.

Töötajate arv on keskmine töötajate arv taandatuna täistööajale. Võlaõiguslike lepingute korral ei ole töötajate arvu leitud. Võlaõiguslike lepingute alusel arvestatud töötasukulud moodustavad 2023. aastal 114 301 eurot ja 2022. aastal 90 155 eurot.

	2023	2022
Töötasukulud (koos VÕS lepingutega)	-1 551 749	-1 301 156
Sotsiaalmaks ja töötuskindlustusmaksed	-520 760	-435 165
Kokku tööjõukulud	-2 072 509	-1 736 321

Lisa 17 Majandamis- ja muud kulud

	Lisad	2023	2022
Rajatiste majandamiskulud (teed, karjäär)		-184 482	-261 268
Kinnistute, hoonete ja ruumide majandamiskulud		-297 366	-170 059
Õppevahendite ja koolituse kulud		-135 525	-111 427
Sõidukite majandamiskulud		-45 149	-46 659
Kommunikatsiooni-, kultuuri- ja vaba aja kulud		-40 527	-43 486
Toiduained ja toitlustusteenused		-59 069	-62 230
Administreerimiskulud		-38 821	-38 134
Mitmesugused majanduskulud		-140 053	-61 990
Info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud		-45 885	-35 311
Meditsiinikulud ja hügieenikulud		-1 543	-3 810
Inventari majanduskulu		-58 270	-36 257
Sotsiaalteenused		-56 215	-79 764
Teavikute ja kunstiesemete kulud		-12 270	-11 421
Töömashinate ja seadmete majandamiskulud		-3 553	-998
Uurimus-ja arendustööd		-4 982	-1 562
Lähetuskulud		-2 121	-1 971
Koolituskulud		-9 775	-8 549
Eri-ja vormiriietus		-120	-632
kokku majandamiskulud		-1 135 726	-975 528
Käibemaksukulu tegevuskuludelt		-145 558	-120 459
Käibemaksukulu põhivara soetuselt		-120 896	-170 212
Loodusressursside kasutamise ja saastetasud		0	-17 070
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded teenustelt		0	-7 439
Riigilõiv		-548	-631
kokku muud kulud	16	-267 002	-315 811
Kokku majandamiskulud ja muud kulud	16	-1 402 728	-1 291 339

NB! Tabelis on majandamiskulud käibemaksuta, mis kajastub eraldi reana muudes kuludes

Sõidukite ja muu vara kasutusrent

	2023	2022	2023	2022
Rendikulu kasutusrendi lepingutelt	Sõidukid	Sõidukid	Muu vara	Muu vara
Kia Sportage LX Plus 15.10.2021-15.10.2026	2 249	2 214		
Cirtoen Berlingo Puretech 15.10.2021-15.10.2026	2 063	2 030		
Arvutite liising			6 515	6 515
Rendikulud kokku	4 312	4 244	6 515	6 515
Rendikulu katkestamatutelt kasutusrendilepingutelt tulevastel perioodidel				
Järgmisel majandusaastal (2024/2023)	4 380	4 312	5 508	6 515
2025/2024	4 450	4 380	2 827	5 508
2026/2025	18 902	4 450	2 827	2 827
2027/2026	0	18 902	2 827	2 827

Muu vara all on kajastatud arvutite kasutusrent.

Lisa 17a Finantstulud ja –kulud

	2023	2022
intressitulud hoiustelt	5 051	62
intressikulu	-24 219	-9 191
Kasum/kahjum finantsinvesteeringute ümberrhindamisest	0	-6 612
KOKKU:	-19 168	-15 741

Lisa 18 Seotud osapooltega tehtud tehingud**1. Tehingud Muhu Vallavolikogu liikmetega seotud osapooltega**

Antud lisas ei näidata tehinguid seotud osapooltega, mis on toimunud normaalsetel turutingimustel või vastavalt seaduses sätestatud tingimustele, mis kehtivad ühtviisi nii seotud isikutele kui ka mitteseotud isikutele.

Valla tegev-ja kõrgema juhtkonna liikmetele arvestatud tasud ja soodustused

	Tegev- ja kõrgema juhtkonna keskmise arv (taandatuna täistööajale)		Tasude kogusumma (eurodes)	
	2023	2022	2023	2022
Volikogu liikmed	0,50	0,50	-10 380	-10 660
Vallavalitsuse liikmed	3,19	3,19	-86 704	-83 479
Asutuste juhid	6,25	6,25	-119 875	-99 684
Kokku	9,94	9,94	-216 959	-193 823

Ülaltoodud tasud on arvestatud ilma sotsiaalmaksu ja töötuskindlustusmaksuteta, kuid nende hulka on arvatud kõik töötasudena käsitletavat summad ja hüvitised.

Muid täiendavaid olulisi soodustusi pole tegevjuhtkonna ega kõrgema juhtkonna liikmetele 2023. a arvestatud.

Lisa 19 Selgitused eelarve täitmise aruande kohta

Muhu valla 2023. aasta eelarve koosneb viiest eelarveosast: põhitegevuse tulud, põhitegevuse kulud, investeerimistegevus, finantseerimistegevus ja likviidsete varade muutus. Eelarve on tekkepõhine.

Põhitegevuse tulud ja kulud kajastavad eelarveaasta jooksvaid tulusid ja kulusid. 2023. aasta eelarve põhitegevuse tulud vastuvõtmisel olid 3 847 477 eurot, aasta lõpus 4 191 917 eurot. 2023. aastal koostati 2 lisaeelarvet, mille tulemusel põhitegevuse tulude eelarve osa kasvas 344 440 euro võrra. Suurenemine oli tingitud tulumaksu laekumise ja toetuste suurenemisest. Põhitegevuse tulusid laekus eelarvesse 30 907 eurot rohkem kui oli planeeritud.

Füüsilise isiku tulumaksu eelarvet muudeti 169 762 ja tulumaksu laekus 58 952 eurot rohkem, kui oli eelarves planeeritud. Maamaksu laekumist ei muudetud lisaeelarvetega.

Tulusid kaupade ja teenuste müügist suurendati lisaeelarvega 17 317 euro võrra, kuid laekus siiski prognoositust 32 535 eurot rohkem. Tasandus- ja toetusfondi tulusid laekus 3 482 euro võrra rohkem.

Muud saadud toetused tegevuskuludeks laekus rohkem esialgse eelarvega võrreldes 84 598 eurot. Reale muud saadud toetused tegevuskuludeks ei osatud aasta alguses kõiki toetusi ette näha, need lisati lisaeelarvega eelarvesse.

Põhitegevuse kulud eelarve vastuvõtmisel olid 3 531 760 eurot, lisaeelarvetega suurendati põhitegevuse kulusid 173 407 eurot, kokku 3 705 167 eurot. Tegelik põhitegevuse kulude täitmine oli 3 501 338 eurot, mis näitab kulude kokkuhoidu 194 829 eurot.

Investeerimistegevuse algne eelarve oli 640 972 eurot, aasta lõpus oli eelarve 821 910 eurot. Eelarvet suurendati 180 938 eurot. Põhivara soetuseid suurendati lisaeelarvetega 207 128 eurot. Tegelik täitmine põhivara soetuste osas oli 746 873 eurot. Väiksem täitmine on tingitud asjaolust, et kõik plaanitud investeeringud ei teostu 100%-lt majandusaastal. Suuremad parandused olid seotud Ukraina sõjapõgenikele eluruumide korrastamisega, kompaktladuri ja generaatorite soetamisega ja elektriautode laadimispunkti liitumistasudega.

Finantseerimistegevuse osas parandusi ei tehtud.

Põhitegevuse tulude eelarve on täidetud 100,7% ja põhitegevuse kulude eelarve on täidetud 94,7%.

RESERVFONDI KASUTAMISE ARUANNE

Reservfond on ette nähtud eelarves ettenägemata kulude katmiseks. Reservfondist võib raha eraldada ainult sihtotstarbeliselt ja niisuguste kulude katmiseks, mille kohta ei olnud võimalik esitada taotlust õigeaegselt enne eelarve koostamist ja vastuvõtmist.

Eelarves oli reservfondiks eraldatud 75 000 eurot. Sellest kasutati 43 750 eurot.

Suuremad reservfondist eraldused tehti põhikooli köögi majandamiskulude katteks 21 650 eurot ja põhikooli remondiga seonduvate remondikulude katteks 9 627 eurot.

MAJANDUSAASTA ARUANDE ALLKIRI

Majandusaasta aruande on koostanud Muhu Vallavalitsus.

Aruande juurde kuulub sõltumatu vandeaudiitori aruanne ning

Muhu Vallavalitsuse otsus aruande heakskiitmise kohta.

/allkirjastatud digitaalselt/
Raido Liitmäe
Vallavanem